

ВІДГУК

офіційного опонента - доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента НААН України, заслуженого юриста України Курила Володимира Івановича на дисертацію Бакутіна Євгена Івановича «Адміністративно-правове регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Ступінь актуальності обраної теми. Конституція України закріплює головний принцип політики держави у галузі забезпечення прав людини і громадянина: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Разом з тим, на сьогодні в нашій державі склалася катастрофічна ситуація у сфері забезпечення безпеки громадян, що зумовлюється інтенсивним зростанням кількості джерел підвищеної небезпеки, зокрема транспортних засобів, та підвищенням вимог до осіб, які керують ними, а небачені потужності, швидкості і рушійна потенція техніки, що використовується, супроводжуються інтенсифікацією психічної діяльності людини. Усе це при обмежених психофізичних можливостях людини зумовлює зростання ймовірності вчинення автотранспортних правопорушень, часто з летальними наслідками.

Масштаби дорожньо-транспортної аварійності в Україні значно випереджають аналогічні показники більшості держав світу, є одними з найгостріших соціально-економічних проблем та характеризуються надзвичайно високим рівнем ризику виникнення дорожньо-транспортних пригод та тяжкістю їх наслідків.

Вказані аспекти підкреслюють актуальність дисертаційної роботи «Адміністративно-правове регулювання використання технічних засобів

Вх. №	6388	
"13"	12	2024 р.
кількість аркушів:		
осн. док.	додаток	

фіксації правопорушень», виконаної Бакутіним Євгенієм Івановичем.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Дисертаційна робота характеризується системним підходом до предмету дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Структура повністю відповідає цілям і задачам дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені авторкою. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується також критичним аналізом наявних літературних джерел юридичного та методологічного спрямувань.

Для досягнення мети дисертаційної роботи та забезпечення наукової обґрунтованості одержаних результатів використано загальні та спеціальні методи наукового пізнання, системний підхід до застосування яких дозволив комплексно дослідити концептуальні засади адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень. Застосування загальних методів наукового пізнання (узагальнення, абстрагування, аналіз, синтез, порівняння, дедукція, індукція та ін.) сприяло систематизації наукових підходів до визначення технічних засобів, що фіксують правопорушення, характеристиці законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів України, які регулюють їх використання. Історико-правовий метод використано для дослідження генезису становлення та розвитку використання технічних засобів. Завдяки порівняльно-правовому методу проаналізовано зарубіжний досвід використання технічних засобів фіксації правопорушень та можливість його імплементації у вітчизняну правозастосовну практику. Використання формально-юридичного методу дало змогу опрацювати нормативний матеріал, визначити організаційне забезпечення й надати загальну характеристику даних отриманих у результатів використання технічних засобів фіксації правопорушень, сформулювати пропозиції щодо напрямів підвищення ефективності їх використання. Застосування логіко-семантичного методу сприяло

формулюванню наукового погляду на використання даних, одержаних у результаті застосування технічних засобів фіксації правопорушень. За допомогою методів документального та статистичного аналізу виявлено наявні законодавчі прогалини та колізії, запропоновано шляхи їх усунення; соціологічний (анкетування, інтерв'ювання, опитування) – при вивченні думок практичних працівників і громадян, з'ясуванні ефективності застосування окремих правових інститутів та організаційних заходів. Усі методи, які було застосовано в межах дослідження, становлять цілісну методологічну базу, елементи якої використано в їх взаємодії для досягнення цілей дослідження.

Мета роботи полягає в тому, щоб за допомогою сучасних методів наукового пізнання, на підставі досягнень науки адміністративного та інших галузей права, аналізу наукових поглядів учених і норм законодавства України, узагальнень правозастосовної діяльності визначити сутність адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень, а також сформулювати пропозиції та рекомендації щодо підвищення її ефективності.

Архітектоніка дисертаційної роботи дозволила автору повно охопити предмет дисертаційного дослідження.

Справляє позитивне враження джерельна база роботи; включення до списку використаної літератури, насамперед зарубіжної, свідчать про ґрунтовне опрацювання проблеми, і високий рівень наукової підготовки дисертанта, його наукову зрілість.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації; показано зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами, грантами; розкрито мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження; визначено наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, розкрито шляхи та форми їх упровадження; вказано апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі дисертаційної роботи «Теоретично-правові засади

використання технічних засобів фіксації правопорушень» визначено роль та значення технічних засобів, які використовуються у діяльності поліції.

Другий розділ дисертації присвячено «Адміністративно-правовому регулюванню фіксації правопорушень та порядку їх використання».

Третій розділ «Удосконалення використання технічних засобів фіксації правопорушень» складається з двох підрозділів, у яких на базі системного компаративістичного аналізу та виявлення гострих питань правового регулювання застосуванню технічних засобів фіксації правопорушень.

Завершується робота досить розгорнутими висновками, у яких на основі узагальнень наукових праць вчених та норм законодавства здійснено комплексне теоретичне узагальнення відповідних положень чинного законодавства та наукових поглядів, наведено та розроблено наукові положення й отримано результати, що в сукупності розв'язують комплексну наукову проблему адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень в Україні.

Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій. Оцінюючи найважливіші здобутки дисертаційного дослідження, варто вказати, що дисертаційна робота за характером і змістом розкритих питань є новітнім монографічним дослідженням адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень в Україні. У результаті його проведення було сформовано значимі для теорії і практики науки адміністративного права та процесу висновки, положення та пропозиції.

Ознайомлення із науковим дослідженням дає підстави стверджувати, що основні положення і висновки, які виносяться здобувачем на захист, мають відповідний, високий ступінь наукової новизни. Дисертаційне дослідження має обґрунтовані та достовірні наукові висновки, які доповнюють існуючі позиції науковців або по-новому надають вирішення існуючих проблем адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень в Україні. Елементи наукової новизни

сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання. Практичне значення одержаних результатів в теоретичній і практичній сферах обумовлюється тим, що сформульовані і обґрунтовані в дисертації висновки та пропозиції впроваджені та можуть бути використані у: освітньому процесі; науково-дослідній сфері щодо подальшого теоретичного розроблення питань адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень в Україні; правозастосовній діяльності для покращення діяльності правоохоронних органів в Україні.

Отже, дисертаційна робота може виступати теоретичною основою для проведення науково-прикладних досліджень у сфері діяльності Національної поліції України. Висновки та рекомендації, що сформовані дисертантом, можуть бути враховані при вдосконаленні чинного національного законодавства.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Основні положення дисертації опубліковано в 22 наукових працях, серед яких 5 статей – у виданнях, включених до переліку наукових фахових з юридичних наук, одна – в іноземному юридичному виданні (Словацька Республіка) та 16 статей – у збірниках тез наукових доповідей. Таке представлення результатів наукової роботи є більш ніж достатнім. Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає вимогам МОН України. Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації. Зміст автореферату розкриває основний зміст самої дисертації і відповідає йлму.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дисертаційного дослідження, характер статей дисертанта, в яких відображено положення дисертації і результати проведених досліджень,

повною мірою вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, що має завершений характер.

Ознайомлення з текстом дисертації дає підстави стверджувати, що за структурою та змістом робота відповідає вимогам, що ставляться МОН України та таких робіт. У тексті роботи відображено основні положення, зміст, результати і висновки здійсненого наукового дослідження.

Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертаційної роботи щодо її змісту та оформлення:

1) Залишається відкритим питання -- на скільки глибоко можливе втручання в особисте життя та фіксація особистого життя технічними засобами, що відкрито використовуються правоохоронними органами?

2) Поза увагою здобувача залишилося питання щодо необхідності навчання для осіб, які керують технічними засобами фіксації правопорушень.

3) У дисертації не зовсім зрозумілим є формулювання «концептуального бачення використання даних, одержаних у результаті застосування технічних засобів фіксації правопорушень». Таке стилістичне вираження потребує додаткового пояснення.

4) Залишається незрозумілим порядок взаємодії та обміну інформацією, отриманою з технічних засобів фіксації правопорушень, між різними правоохоронними органами.

5) Не досить повно здобувачем визначені положення щодо використання зарубіжного досвіду застосування технічних засобів фіксації правопорушень в умовах України.

6) Не досить коректно сформульована назва Розділу 3 «Удосконалення використання технічних засобів фіксації правопорушень». На мій погляд ця назва повинна була б звучати «Удосконалення адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень», що точніше відображало б саме адміністративно-правове дослідження.

Разом з тим, наведені зауваження істотно не впливають на високі здобутки роботи, що є новим, актуальним та змістовним адміністративно-

правовим дослідженням.

Загальні висновки.

Дисертаційна робота «Адміністративно-правове регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень» є завершеною, самостійно підготовленою кваліфікаційною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання щодо адміністративно-правового регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень.

Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладу в опублікованих працях повністю відповідають вимогам МОН України.

Отже, дисертаційна робота на тему «Адміністративно-правове регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, а її автор – Бакутін Євген Іванович – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НААН України,
заслужений юрист України,
завідувач кафедри адміністративного та
фінансового права Національного університету
біоресурсів і природокористування України**

Володимир КУРИЛО

ЗАСВІДЧУЮ
к відділу кадрів
М.В. Михайліченко

12 2020 р.